

21. 10. 2009

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novela energetického zákona

Rok 2009 s sebou přináší mimo jiné i nutnou a očekávanou změnu zákona č. [458/2000](#) Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů. Novela energetického zákona provedená zákonem č. [158/2009](#) Sb. s účinností od 4. července 2009 se primárně zaměřila na implementaci evropských směrnic a adaptaci nařízení ES, jež se týkají prosazování kombinované výroby elektřiny a tepla, zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu, podmínek přístupu k plynárenským přepravním soustavám a opatření pro zabezpečení dodávek elektřiny a investic do infrastruktury, zároveň se však snaží přispět ke konkretizaci některých nejasných ustanovení zákona, jak je postupně odhalilo používání zákona v praxi.

Výbor pro audit

Subjekty veřejného zájmu jsou v zákonem stanovených případech povinny zřídit výbor pro audit. Výbor pro audit je kontrolním orgánem společnosti a má nejméně 3 členy, kteří jsou jmenováni valnou hromadou (popř. obdobným nejvyšším orgánem), přičemž alespoň jeden člen výboru pro audit musí být nezávislý na auditované společnosti a musí mít odborné zkušenosti z oblasti účetnictví nebo povinného auditu (např. externí daňový poradce).

Sporná ustanovení novely

Přestože přijetí nové právní úpravy odborná veřejnost vítá a její nutnost uznává, objevily se již v průběhu jejího projednávání velmi rozdílné názory na některá její ustanovení. Jedním z nejvíce rozporuplných ustanovení přijaté novely je bezpochyby § 25 odst. 7 energetického zákona, který umožňuje distributorům elektřiny odpojit zákazníky s poškozeným elektroměrem pro podezření na neoprávněný odběr elektřiny, a to zásadně až do doby úhrady případně vzniklé škody. Kritika vycházela zejména z obavy, že pokud bude elektroměr, který zákazník nevlastní a který musí být veřejně přístupný, poškozen, a to jakkoliv a bez ohledu na to, komu ku prospěchu, bude zákazník nucen pod pohrůžkou znovu nepřipojení k elektrické soustavě zaplatit škodu. Zastánci zmiňovaného ustanovení novely považují naopak takového oprávnění distributorů elektřiny za přínos pro zákazníky a jejich práva. Dle jejich názoru dává totiž distributorům v případě podezření na neoprávněný odběr možnost osadit provizorní elektroměr a po prokázání nebo neprokázání nezávislými znalci v oboru následně řešit neoprávněný odběr elektřiny třeba odpojením; to dosud právní úprava neumožňovala.

Při detailnějším pohledu na diskutované ustanovení je však třeba upozornit, že hlavní problém netkví ani tak v novém oprávnění svěřeném distributorům elektřiny jako v samotném výkladu spojení „...dodávka elektřiny má být obnovena po odstranění příčin...“. Co lze v tomto ohledu označit za příčinu a v kterém okamžiku je odstraněna, se již dříve stalo předmětem vášnivých diskuzí, jež se

nakonec přenesly i na půdu Nejvyššího soudu, který se nyní zabývá otázkou, zda za příčinu můžeme brát pouze technickou stránku věci, tedy výměnu například přetáčeného elektroměru, nebo příčinou pro přerušeni dodávky byl neoprávněný odběr a neoprávněné obohaceni.

V souvislosti s výše citovaným sporným ustanovením § 25 odst. 7 energetického zákona vzniká nová povinnost i distribučním společnostem, a to sice zajistit jednotlivé části elektroměru proti neoprávněné manipulaci. Navíc budou muset distribuční společnosti pravidelně kontrolovat správnost měření.

Nová právní úprava dále distribučním společnostem přikazuje zajistit do konce roku 2017, aby jejich rozvody byly zapsány do katastru nemovitostí jako věcné břemeno, aby si pak občané mohli sami tyto sítě v katastru nemovitostí vyhledat.

Vítané změny pro podnikatele

Ministerstvo průmyslu a obchodu, jež se v poslední době snaží odstraňovat přílišné formalismy právních úprav, prosadilo tuto svou snahu i do novely energetického zákona, která tak v některých směrech zjednodušuje podnikání v energetice. Rozšiřuje se například okruh činností, pro které není třeba licence. Zároveň dojde ke zjednodušení vydávání licencí pro malé a střední podnikatele a pro osoby podnikající v oblasti obnovitelných zdrojů energie. Nově již není nutné prokazovat podnikatelský plán pro udělení licence k obchodování s elektrickou energií. Pro výstavbu nových zařízení v elektroenergetice a v teplárenství vyžadoval energetický zákon až doposud udělení státního souhlasu ve formě autorizace na výstavbu. Požadavek této státní autorizace novela energetického zákona ruší. Další změna zavedená novelou energetického zákona se týká regulačních výkazů, které budou nově předkládat pouze největší subjekty.

Další novinky přijaté novelou

V souvislosti s přijetím novely energetického zákona dochází dále k navýšení odpovědnosti za jadernou škodu za každou nehodu u jaderných elektráren na osm miliard korun, u přepravy a jiných jaderných zařízení z jedné a půl na dvě miliardy korun. Nově pak narůstá i státní záruka za škody způsobené jadernými elektrárnami, a to ze šesti na osm miliard korun.

Novelizace se dotýká i Energetického regulačního úřadu, když stanoví podmínky pro jmenování a výkon funkce pro předsedu Energetického regulačního úřadu. Této instituci pak nová právní úprava dále ukládá povinnost, aby si sama ověřovala finanční předpoklady k podnikání a bezúhonnost žadatele o licenci, a to v souvislosti se snahou odstranění administrativního zatížení podnikatelů.

Co se do novely nepodařilo prosadit

Přestože nová právní úprava přináší vcelku rozsáhlou novelizaci energetického zákona, zůstávají stále některé připomínky, jež se do novely energetického zákona nepodařilo zapracovat. Za všechny tyto nerealizované návrhy zmiňme alespoň neprosazený návrh sněmovního kontrolního výboru Poslanecké sněmovny, který se snažil uzákonit novou povinnost pro výrobce tepla uvádět na internetu kalkulace svých cen tepla. Teplárny měly podle tohoto neschváleného návrhu na požádání informovat o předběžných i výsledných kalkulacích cen tepla. Namísto přijetí tohoto konkrétního požadavku bylo do energetického zákona včleněno ustanovení ukládající Energetickému regulačnímu úřadu povinnost spolupracovat i s občanskými sdruženími na ochranu práv spotřebitelů energií.

Mgr. Zuzana Picková,
advokát

[HAVEL & HOLÁSEK s.r.o.](#),
advokátní kancelář

Týn 1049/3
110 00 Praha 1
Česká republika

Tel.: +420 224 895 950
Fax: +420 224 895 980

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Rovné odměňování a transparentnost mezd: nové povinnosti zaměstnavatelů](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Převodní ceny v judikatuře a sporech se správcem daně](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnícké osobě](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [10 otázek pro ... Pavla Staňka](#)